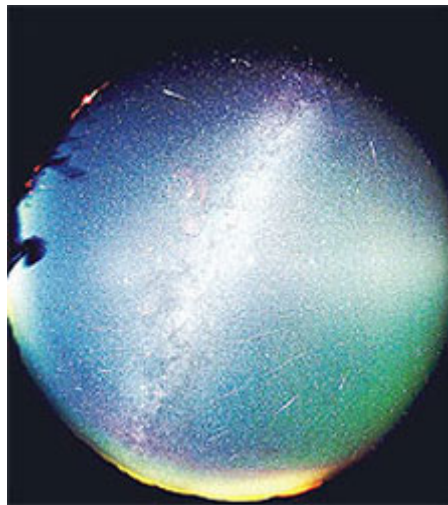

ฝนดาวตกลิงโต หรือ ลีโอนิดส์ (Leonids) ปีนี้สวยพิเศษ คนไทยดูได้ 17-19 พ.ย.

นำเสนอเมื่อ : 9 พ.ย. 2552

ฝนดาวตกลิงโต ปีนี้สวยพิเศษ คนไทยดูได้ 17-19 พ.ย.

ข่าว รายงาน ประเทศไทยจะเกิดปรากฏการณ์ ฝนดาวตกลิงโต หรือ ลีโอนิดส์ Leonids ที่มองเห็น ฝนดาวตก ได้ด้วยตาเปล่าและดูได้ทั่วประเทศตั้งแต่วันที่ 17 ถึง 19 พ.ย. นี้ นักดาราศาสตร์เผย ปีนี้ไม่ควรพลาดชม เพราะ ฝนดาวตก ลิงโต หรือ ลีโอนิดส์ Leonids จะมีดวงใหญ่และสวยงามเป็นพิเศษกว่าปีที่ผ่านมา

เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน นายวรวิทย์ ตันวุฒิบัณฑิต กรรมการบริหารสมาคมดาราศาสตร์ไทย กล่าววา ประเทศไทยจะเกิดปรากฏการณ์ฝนดาวตกลิงโต หรือ "ลีโอนิดส์"

(Leonids) ที่มองเห็นได้ด้วยตาเปล่าและดูได้ทั่วประเทศติดต่อกัน 2 คืน ตั้งแต่หลังเที่ยงคืนเป็นต้นไปของวันที่ 17-18 พฤศจิกายน คาบเกี่ยวไปจนถึงเช้ามืดของวันที่ 19 พฤศจิกายนนี้

โดยเฉพาะช่วงเช้ามืดของวันที่ 19 พฤศจิกายนนี้ จะมีโอกาสเห็นฝนดาวตกได้มากที่สุดถึง 30 ดวงต่อชั่วโมง โดยมองไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของท้องฟ้า ปีนี้ไม่ควรพลาดชม เพราะนักดาราศาสตร์มีการคาดการณ์ว่า ฝนดาวตกลีโอนิดส์จะมีดวงใหญ่และสวยงามเป็นพิเศษกว่าปีที่ผ่านมา

นายวรวิทย์กล่าวอีกว่า สำหรับฝนดาวตกลีโอนิดส์เกิดจากดาวหางเทมเพล-ทัตเทิล (55 P/Tempel-Tuttle) โคจรเข้ามาใกล้ดวงอาทิตย์ แล้ววกกลับมาผ่านวงโคจรของโลก เคลื่อนไกลออกไป ทิ้งเศษซากดาวหางไว้เป็นทางยาว เมื่อโลกเคลื่อนที่ผ่านใกล้สะเก็ดซากวัตถุเหล่านั้น จึงดึงดูดให้เศษวัตถุตกเข้ามาเสียดสีกับบรรยากาศโลก ลูกใหม่เป็นลูกไฟตกลงมาให้เห็นเป็นดาวตกจำนวนมาก

นอกจากนี้ ช่วงเดือนพฤศจิกายนยังสามารถชมปรากฏการณ์ระเหิดของดาวหาง 17P/Holmes ที่เกิดการระเหิดขึ้นอย่างรุนแรง (Outburst) โดยส่วนหัวของดาวหางจะมีความสว่างมากกว่าปกติ จนสามารถมองเห็นได้ด้วยตาเปล่า โดยทั่วทุกภูมิภาคของประเทศไทยสามารถมองเห็นได้ทางทิศเหนือ หลังเที่ยงคืนเป็นต้นไป

นายสมสวัสดิ์ รัตนสุรย์
นักดาราศาสตร์คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
และนักดาราศาสตร์สถาบันวิจัยดาราศาสตร์แห่งชาติ (สดร.)
กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (วท.) กล่าวว่า
การดูฝนดาวตก ต้องดูในที่มีมืดและปลอดภัย ควรไปดูกันเป็นกลุ่ม
อาจจำเป็นต้องนอนดู เพื่อที่จะได้เห็นท้องฟ้าเป็นมุมกว้าง

หากต้องการถ่ายภาพ ก็ควรใช้กล้องฟิล์ม
เพราะสามารถเปิดหน้ากล้องได้นาน
ถ้ามีสายลั่นชัตเตอร์ก็จะทำให้เปิดหน้ากล้องได้นานเท่าที่ต้องการ
แต่ต้องไม่หันหน้าจอสว่างไปทั้งภาพ อาจประมาณ 5
นาทีต่อภาพ แล้วคอยถ่ายใหม่

ข้อมูลและภาพประกอบจาก

ก่อนอื่นคงทำความเข้าใจกับวิถีท้องฟ้าและการสังเกตจากโลกไปยังกลุ่มดาวต่าง ๆ 12 ราศี

ในระบบสุริยะจักรวาล มีดาวเคราะห์ที่เห็นด้วยตาเปล่าชัดเจนห้าดวง
ดังนั้นมนุษย์ตั้งแต่สมัยโบราณได้เฝ้าสังเกตการเปลี่ยนแปลงของดาวเคราะห์ ซึ่งจะเห็นว่าทุกขณะที่สังเกต
จะเห็นดาวเคราะห์อยู่ในกลุ่มดาวจักรราศี และเคลื่อนที่เปลี่ยนแปลงตำแหน่งไปตามแนวของจักรราศี
ส่วนใหญ่เคลื่อนที่ไปทางหน้าคือ จากราศีเมษ ก็ไป พฤษภ ไปราศี มิถุน
แต่บางขณะเวลาดาวเคราะห์ก็เคลื่อนที่ถอยหลัง การเคลื่อนที่ถอยหลังนี้เกิดจากจุดสังเกตบนโลกที่มองไป
ขณะที่โลกโคจรรอบดวงอาทิตย์บางขณะ
ทำให้มุมมองของโลกที่มองไปมีลักษณะสัมพันธ์ที่ทำให้ดาวเคราะห์เคลื่อนถอยหลัง

จากรูปภาพของระบบสุริยะจักรวาลที่แสดงทำให้เห็นว่า โลกมองเห็นดาวอังคารอยู่ในราศีมีน
เห็นดาวศุกร์อยู่ในราศีพฤษภ เห็นดาวอาทิตย์อยู่ในราศีกรกฎ เห็นดาวพุธอยู่ในราศีสิงห์
เห็นดาวพฤหัสบดีอยู่ในราศีกันย์ และดาวเสาร์อยู่ในราศีพิจิก และถ้าดูดวงจันทร์ด้วยก็ขึ้นอยู่กับวันข้างแรมขณะนั้น
การสังเกตในลักษณะที่โลกเป็นจุดศูนย์กลาง จึงเป็นลักษณะที่คนโบราณเชื่อว่า
รังสีของดาวเคราะห์ที่แผดตรงมายังโลกจะมีอิทธิพลต่อชีวิตความเป็นอยู่

เดือนพฤศจิกายน ดวงอาทิตย์อยู่ที่ราศีพิจิก

ฝนดาวตก คืออะไร

ย้อนกลับไปในอดีต โดยมีหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่บันทึกไว้ว่า ในวันที่ 12
พฤศจิกายน ค.ศ. 1833 หรือเมื่อประมาณ 170 ปีมาแล้ว
ท้องฟ้าด้านตะวันออกของสหรัฐ มีจำนวนดาวตกมากมายเสมือนสายฝนร่วงมาจากสวรรค์
หลังจากนั้นมีการบันทึกต่อ ๆ มาว่าในทุกปีราวประมาณกลางเดือนพฤศจิกายน
จะมีปรากฏการณ์ฝนดาวตก และจะมีอัตราเพิ่มสูงมากเป็นพิเศษในทุก ๆ 33 ปี
หลังจากได้ศึกษาความเป็นมาพบว่า เส้นทางที่โลกโคจรมาจากซ้ายไปขวา (ดูรูปด้านบน) จะตัดผ่านเส้นทางหนึ่ง
และเส้นทางนั้นสอดคล้องกับเส้นทางของดาวหางที่ชื่อ เทมเพล 2 ทดเทิล นักดาราศาสตร์จึงทราบว่า
ฝนดาวตกเหล่านี้ก็คือเศษฝุ่นผงขนาดเล็กที่เหลือจาก ดาวหางที่เคยเดินทางผ่านมา แต่อาจตั้งคำถามว่า
เศษเหล่านี้ทำไมไม่กระจายหายไป ทำไมเศษอุกกาบาตเหล่านี้ยังคงรักษาความหนาแน่นไว้ได้
นักดาราศาสตร์ได้คำนวณพบว่า อิทธิพลของดาวพฤหัสบดีทำให้ฝุ่นผงอุกกาบาตเหล่านี้ วิ่งวนรอบดาวพฤหัสบดี
มีลักษณะเป็นวงแหวนคล้ายดาวเสาร์ เมื่อโลกโคจรเข้ามาบนเส้นทางนี้ก็จะถูกโลกดึงดูดเข้าหากลายเป็นฝนดาวตก

ทำไมฝนดาวตกจึงพุ่งออกจากหัวสิ่งโต

หากดูรูปภาพประกอบจะเห็นว่า ขณะที่โลกเคลื่อนที่ตามวงโคจรปกติ
เคลื่อนตัดเข้าสู่อวกาศเศษอุกกาบาต อุกกาบาตจะเสมือนวิ่งสวนเขาคู่โลก
และถูกโลกดึงดูดเข้ามา ตำแหน่งมุมมองจากโลกออกไปบนท้องฟ้า
ในตำแหน่งเส้นทางเคลื่อนที่ของโลกอยู่ที่กลุ่มดาวสิงโต
ดังนั้นจึงเห็นลูกไฟวิ่งเข้าใส่จากจุดหัวสิ่งโตแตกกระจายออกไปรอบ ๆ

จะดูฝนดาวตกได้ดีที่ใด

เราสามารถดูฝนดาวตกได้ทุกที่ โดยที่สถานที่ดูจะต้องไม่มีแสงไฟฟ้า
และฝุ่นละอองรบกวนมากนัก ทางที่ดีจึงควรออกไปนอกเมืองในที่อากาศสดใส
ดาวดูดาวตกสิงโตนี้ จะปรากฏจากกลุ่มดาวสิงโตกระจายออกทุกทิศทาง
โดยไม่จำเป็นต้องจ้องไปที่จุดกลุ่มดาวสิงโต เพราะแสงดาวตกจะปรากฏให้เห็นไกลออกไป
การดูฝนดาวตกครั้งนี้ก็อย่าถูกเหน็ดเหนื่อยเป็นการหาความรู้ทางด้านดาราศาสตร์ไปด้วย
เพราะในคืนนั้นจะเห็นดาวเคราะห์ที่สำคัญสามดวงคือ
ดาวอังคารที่จะเห็นตั้งแต่หัวค่ำในกลุ่มดาวคนแบกหม้อน้ำ ดาวเสาร์อยู่กลุ่มดาววัว
และดาวพฤหัสบดีที่สุกสว่างอยู่กลุ่มดาวคนคู่

